Eduskunta
Valtiovarainvaliokunnan verojaosto

Lausuntopyyntönne 8.6.2020, HE 89/2020 vp

Lausunto hallituksen esityksestä laiksi arvonlisäverolain väliaikaisesta muuttamisesta

Hallituksen esityksessä HE 89/2020 vp ehdotetaan muutettavaksi arvonlisäverolakia väliaikaisesti siten, että covid-19-tartunnan estämisessä, testaamisessa ja hoitamisessa käytettävien tavaroiden kotimaiset myynnit ja muista jäsenvaltioista tapahtuvat yhteisöhankinnat säädettäisiin verottomiksi. Verottomuus koskisi myyntejä julkisen terveyden- ja sairaanhoidon sekä sosiaalihuollon palvelun tuottajille sekä Tullin hyväksymille organisaatioille. Näitä myyntejä varten tehtyihin hankintoihin sisältyvä vero saataisiin vähentää eli kyse olisi nollaverokannasta. Ehdotus liittyy pääministeri Sanna Marinin hallituksen toimiin, joilla helpotetaan koronavirusepidemian torjuntaa.

Suomen Yrittäjät esittää lausuntonaan seuraavaa:

Pääministeri Marinin hallitus linjasi 24.4.2020, että sosiaali- ja terveysalan toimijoiden kotimaisille ja EU-alueen suojavarustehankinnoille asetetaan nollaverokanta. Covid-19-tartunnan estämisessä, testaamisessa ja hoitamisessa käytettävien tavaroiden myynnin verottomuutta koskeva **esitys on** osana koronatukitoimenpiteitä **tärkeä, erittäin perusteltu ja lähtökohtaisesti kannatettava. Esitystä tulisi kuitenkin muuttaa siten, että sääntely koskisi yksityisiä terveyden- ja sairaanhoitopalvelujen sekä sosiaalihuollon palvelujen tuottajia ehdotettua laajemmin.**

Esityksen mukaan nollaverokanta koskisi myös yksityisen toimijan hankintoja tilanteessa, jossa tämä tuottaa julkisen toimijan puolesta ja valvomana terveydenhoito- ja sosiaalihuoltopalveluja. Nollaverokantaa sovellettaisiin niin sanottuihin kokonaisulkoistustilanteisiin.

Ehdotamme esitystä muutettavaksi siten, että nollaverokantaa sovellettaisiin **kaikkien arvonlisäverottomia terveyden- ja sairaanhoitopalveluja tai sosiaalihuollon palveluja tuottavien yritysten** esityksessä tarkoitettuihin hankintoihin**.** Ehdotettua määräaikaisesti arvonlisäverolakiin lisättävää uutta 38 §:n 1 momenttia tulisi muuttaa siten, että ostaja voi olla myös edellä viitattuja verottomia palveluja tuottava yksityinen toimija.

Arvonlisäverotuksessa on jo valmiina rajaukset arvonlisäverottomalle, yhteiskunnan kontrollin piiriin kuuluvalle sosiaali- ja terveysalan toiminnalle, josta muutoin säädetään asianomaista alaa koskevassa aineellisessa lainsäädännössä. Nähdäksemme tältä osin olisi hyvä pitäytyä vakiintuneissa, olemassa olevissa rajauksissa. Muutosehdotuksemme olisi käsittääksemme myös verovalvonnallisesti selkeä.

Esityksen tarkoitus on helpottaa koroviruspandemian torjuntaa. Uusi koronavirus ei erota yksityistä ja julkista, ja riittävien suojavarusteiden saatavuus on tärkeää kaikessa sote-toiminnassa, esimerkiksi niin sairaaloissa, yksityisen lääkäriaseman vastaanotolla, kotihoidossa kuin kotipalvelun tukipalveluna luovutettavassa iäkkään henkilön kotisiivouksessakin. Emme pidä perusteltuna keinotekoisen rajan luomista covid-19-taudin estämisessä, testaamisessa ja hoitamisessa käytettävien tavaroiden *määräaikaiseksi* tarkoitettuun arvonlisäverokohteluun. Kotimaisten yritysten toimintaedellytysten parantamisen näkökulmasta esitystä olisi siten perusteltua muuttaa. Kiinnitämme huomiota myös siihen, että julkisuudessa olleiden tietojen mukaan **valmistelussa on ollut myös vaihtoehto suojavarusteiden verovapauden ulottamisesta koko sote-sektoriin**.

Lisäksi on tärkeää, että Tullin ja Verohallinnon covid-19-taudin vuoksi tarvittavia tavaroita koskevia ohjeita päivitetään vastaamaan uutta sääntelyä.

Ehdotus lain taannehtivasta soveltamisesta 30.1.2020 alkaen on olosuhteet huomioon ottaen kannatettava. Tarvetta pidentää määräaikaiseksi tarkoitetun lain voimassaoloaikaa tulisi myös tarkastella hyvin matalalla kynnyksellä, mikäli koronapandemiatilanne pitkittyy.

SUOMEN YRITTÄJÄT

Laura Kurki
veroasiantuntija